

ZP-105

May-2014

M.Com., Sem.-II

409 : International Business Environment

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (અ) આર્થિક વૃદ્ધિ અને પેઢીની વૃદ્ધિના સંદર્ભમાં આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધાના મહત્વની રૂપરેખા આપો. 7
- અથવા**
- અર્થકારણના આંતરિક અને બાહ્ય પર્યાવરણ, ધંધાની વ્યૂહરચનાને કેવી રીતે નક્કી કરે છે ?
- (બ) ગમે તે બેના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4
- (1) સંયુક્ત સાહસ શું છે ?
- (2) 'ટ્રેડ કાર્ટેલ' શું છે ?
- (3) મુક્ત વેપારની તરફેણના બે કારણો આપો.
- (ક) ગમે તે બેના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : 3
- (1) બે પ્રકારના વિદેશી મૂડીરોકાણ કયા છે ?
- (2) સંરક્ષણની તરફેણની બાળઉદ્યોગ માટેની દલીલ શું છે ?
- (3) 'ન્યુ વર્લ્ડ ઈકોનોમીક ઓર્ડર' શું છે ?
2. (અ) ટેકનોલોજીની અદલાબદલી વ્યાખ્યા આપો. કોઈ દેશ માટે ટેકનોલોજી અદલાબદલી સાનુકૂળ બનાવવાના પ્રોત્સાહનાત્મક અને વિકાસાત્મક પગલાઓ કયા છે ? 7
- અથવા**
- જકાત સંઘ શું છે ? વિકસતા દેશો માટે આર્થિક સહકારના સંદર્ભમાં કસ્ટમ યુનિયનનું મહત્વ સમજાવો.
- (બ) ગમે તે બેના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4
- (1) ટેકનોલોજી અદલાબદલીના લાભો જણાવો.
- (2) ક્ષેત્રીય આર્થિક સમાકરણ (REI) ના ગમે તે બે ઉદ્દેશો જણાવો.
- (3) 'સામાન્ય બજાર' શું છે ?

- (ક) ગમે તે બેના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : 3
- (1) 'NAFTA' શું છે ?
 - (2) 'EURO' શું છે ?
 - (3) કોઈપણ ત્રણ પ્રાદેશિક જૂથોના નામ આપો.

3. (અ) સરકારના મહત્વના આર્થિક કાર્યો કયા છે ? કોઈ દેશની સરકાર ધંધાકીય પર્યાવરણને કઈ રીતે અસર કરે છે ? 7

અથવા

આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધાકીય ઝઘડાના ઉકેલ માટેની વ્યવસ્થા સમજાવો.

- (બ) ગમે તે બેના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4

- (1) જુદા-જુદા દેશોમાં પ્રવર્તમાન જુદી-જુદી કાયદાકીય વ્યવસ્થાઓ કઈ-કઈ છે ?
- (2) સરકારને નિયમનાત્મક રોલ શું છે ?
- (3) વિનિવેશ (ડીસઈન્વેસ્ટમેન્ટ) એટલે શું ?

- (ક) ગમે તે બેના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : 3

- (1) રાજકીય નિર્ણયો પર આધારિત મહત્વની આર્થિક નીતિઓ કઈ છે ?
- (2) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર અંગેના ઝઘડાઓનું નિવારણ કઈ આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થા કરે છે ?
- (3) બાહ્ય-કાયદાકીય ઝઘડાનું નિવારણ શું છે ?

4. (અ) સંસ્કૃતિની વ્યાખ્યા આપો. આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધાના નિર્ણયો લેવામાં સાંસ્કૃતિક બદલાવની પ્રક્રિયા અને મહત્વ દર્શાવો. 7

અથવા

આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધાને વિકસાવવામાં સાંસ્કૃતિક આઘાતો તથા સાંસ્કૃતિક આદાન-પ્રદાન અંગે વાટાઘાટો જરૂરી છે. – આપ સંમત છો ? ચર્ચો.

- (બ) ગમે તે બેના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4

- (1) નિરપેક્ષ સંસ્કૃતિ અને ભાવનાત્મક સંસ્કૃતિ વચ્ચેનો ભેદ સમજાવો.
- (2) અશાબ્દિક વ્યવહાર શું છે ?
- (3) ધર્મનો, ધંધામાં શો ફાળો છે ?

- (ક) ગમે તે બેના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : 3

- (1) સાંસ્કૃતિક અનુસરણ એટલે શું ?
- (2) સાંસ્કૃતિક આઘાત એટલે શું ?
- (3) સાંસ્કૃતિક ગાળો (Lag) એટલે શું ?

- (1) આંતરિક અથવા સૂક્ષ્મ પર્યાવરણ, જે ધંધાકીય પર્યાવરણને નક્કી કરે છે
 (a) વસ્તીવિષયક અભ્યાસ (b) સંસ્કૃતિ
 (c) મૂલ્ય પદ્ધતિ (d) સમાજ
- (2) 'એશિયન ટાઈગર્સ' તરીકે ઓળખાતા નવા ઔદ્યોગિક દેશોમાંનો એક
 (a) અમેરીકા (b) યુગાન્ડા
 (c) ભારત (d) સીંગાપોર
- (3) ઉદારીકરણ બાદના સમયમાં સરકારના નિયોજકીય કાર્યક્ષેત્રમાં _____ થયો છે.
 (a) વધારો (b) ઘટાડો
 (c) સ્થિર (d) ઉપરમાંનું એકપણ નહીં
- (4) થીઓક્રેટીક કાયદા (Theocratic Law) પદ્ધતિ શેના પર આધારિત છે ?
 (a) ધર્મ (b) અર્થકારણ
 (c) રાજકીય પદ્ધતિ (d) સંસ્કૃતિ
- (5) 'EURO' કઈ સાલથી અસ્તિત્વમાં આવ્યો ?
 (a) 1991 (b) 1969
 (c) 1999 (d) 2001
- (6) દક્ષિણ-દક્ષિણ સહકાર એટલે
 (a) વિકસિત અને વિકસતા દેશો વચ્ચેનો સહકાર
 (b) વિકસતા દેશો વચ્ચેનો સહકાર
 (c) વિકસિત દેશો વચ્ચેનો સહકાર
 (d) ખનીજતેલ નિકાસ કરતાં દેશો વચ્ચેનો સહકાર
- (7) 'SAARC' માં કયા દેશોનો સમાવેશ થાય છે ?
 (a) ભારત, બાંગ્લાદેશ, પાકિસ્તાન, નેપાળ, ભૂટાન, શ્રીલંકા અને માલદિવ્સ
 (b) પાકિસ્તાન, બ્રાઝીલ, કોસ્ટા રીકા, ભારત, નેપાળ, શ્રીલંકા અને બાંગ્લાદેશ
 (c) ગ્વાટે માલા, માલી, માલદીવ્સ, ભૂટાન, ભારત, નેપાળ અને પાકિસ્તાન
 (d) ઉપરમાંનું એકપણ નહીં
- (8) 'SDR' પૂરક ચલણ કોના દ્વારા સર્જવામાં આવ્યું ?
 (a) GATT (b) IBRD
 (c) IMF (d) WTO

- (9) 'UNCTAD' નું સર્જન ક્યારે થયું ?
- (a) 1964 (b) 1966
(c) 1947 (d) 1991
- (10) 'ઉરુગ્વે રાઉન્ડ' ની મહત્વની ઉપલબ્ધિ
- (a) TRIMS (b) TRIPS
(c) GATS (d) ઉપરની તમામ
- (11) લાદણ એટલે
- (a) ગૃહ બજારમાં નીચી કિંમતે વસ્તુ વેચવી.
(b) વિદેશી બજારમાંથી ઊંચી કિંમતે વસ્તુ ખરીદવી.
(c) વિદેશી બજારમાં નીચી કિંમતે વસ્તુ વેચવી.
(d) ઉપરમાંનું એકપણ નહીં.
- (12) 'ઈસ્ટ એશિયન ટાઈગર્સ' કઈ નીતિ અપનાવી છે ?
- (a) બહિર્મુખી વેપાર નીતિ (b) અંતર્મુખી વેપાર નીતિ
(c) બાહ્ય-અંતર્મુખી વેપાર નીતિ (d) ઉપરમાંનું એકપણ નહીં
- (13) આંતર પ્રાદેશિક વેપાર એટલે
- (a) સંગઠન (કાર્ટેલ) ધરાવતા દેશો વચ્ચેનો વેપાર.
(b) સંગઠન (કાર્ટેલ) સિવાયના દેશો વચ્ચેનો વેપાર.
(c) એક કાર્ટેલથી બીજા કાર્ટેલ ધરાવતા દેશો વચ્ચેનો વેપાર.
(d) ખંડની અંદરના દેશો વચ્ચેનો વેપાર.
- (14) 'કવોટા' એટલે
- (a) જકાત અવરોધ (b) પરવાના
(c) પરિમાણાત્મક અવરોધ (d) ઉપરમાંનું એકપણ નહીં
-

ZP-105

May-2014

M.Com., Sem.-II

409 : International Business Environment

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Give an outline of the importance of international business on economic growth and on firm's growth. **7**

OR

How do external and internal environment of an economy determine the business strategy ?

- (b) Attempt any **two** in brief : **4**

- (1) What is meant by Joint Venture ?
(2) What is a 'Trade Cartel' ?
(3) Give any two reasons in favour of free trade.

- (c) Answer any **two** in **one** line : **3**

- (1) What are the two types of foreign investment ?
(2) What is the infant industry argument in favour of protection ?
(3) What is 'new world economic order' ?

2. (a) Define Technology Transfer. What are the promotional and developmental measures to be adopted to make technology transfer favourable for a country ? **7**

OR

What is a Custom Union ? Discuss the importance of economic cooperation for developing countries.

- (b) Attempt any **two** in brief : **4**

- (1) State the advantages of technology transfer.
(2) State any two objectives of Regional Economic Integration.
(3) What is a 'common market' ?

- (c) Answer any **two** in **one** line : **3**

- (1) What is 'NAFTA' ?
(2) What is 'EURO' ?
(3) Name any three regional groupings.

3. (a) What are the important economic roles of government ? How does government of a country affect the business environment ? 7

OR

How are international trade related disputes settled in a globalised set-up ?

- (b) Attempt any **two** in brief : 4
- (1) What are the kinds of legal systems existing in different countries ?
 - (2) What is meant by the regulatory role of a government ?
 - (3) What is meant by disinvestment ?
- (c) Answer any **two** in **one** line. 3
- (1) What are the important economic policies which are based on political decisions ?
 - (2) Which international body settles international trade disputes ?
 - (3) What is extra-judicial dispute settlement ?

4. (a) Define culture. Show the process of cultural transmission and its importance in business decision making. 7

OR

To promote international business, there is a need to negotiate across cultures and cope with cultural shocks – Do you agree ? Discuss.

- (b) Attempt any **two** in brief : 4
- (1) Distinguish neutral culture from emotional culture.
 - (2) What is non-verbal communication ?
 - (3) What is the role of religion in business ?
- (c) Answer any **two** in **one** line : 3
- (1) What is cultural adaptation ?
 - (2) What is cultural shock ?
 - (3) What is cultural lag ?

5. Write only the correct option : 14

- (1) Internal or Micro environment which determines the business environment is _____.

(a) Demography	(b) Culture
(c) Value system	(d) Society

- (2) One of the following countries is a part of newly industrializing economies called the 'Asian Tigers' _____

(a) America	(b) Uganda
(c) India	(d) Singapore

- (3) Post-liberalisation era has witnessed a _____ in entrepreneurial role of the government.
- (a) increase (b) decrease
(c) constancy (d) None of the above
- (4) The Theocratic Law is a system based on
- (a) religion (b) economy
(c) political system (d) culture
- (5) Euro was launched in _____.
- (a) 1991 (b) 1969
(c) 1999 (d) 2001
- (6) South-South Cooperation refers to _____.
- (a) Cooperation between developed and developing countries
(b) Cooperation amongst developing countries
(c) Cooperation amongst developed countries
(d) Cooperation amongst oil exporting countries
- (7) SAARC includes _____.
- (a) India, Bangladesh, Pakistan, Nepal, Bhutan, Sri Lanka and Maldives
(b) Pakistan, Brazil, Costa Rica, India, Nepal, Sri Lanka and Bangladesh
(c) Guate-mala, Mali, Maldives, Bhutan, India, Nepal and Pakistan
(d) None of the above
- (8) SDR is a supplementary currency created by _____
- (a) GATT (b) IBRD
(c) IMF (d) WTO
- (9) UNCTAD was created in
- (a) 1964 (b) 1966
(c) 1947 (d) 1991
- (10) Important outcomes of the 'Uruguay Round' is the _____
- (a) TRIMS (b) TRIPS
(c) GATS (d) All of the above
- (11) Dumping refers to _____.
- (a) selling a product in the home country at a lower price
(b) buying a product at a higher price from foreign country
(c) selling a product in the foreign country at a lower price
(d) None of the above

- (12) 'East Asian Tigers' practised _____.
- (a) outward looking trade policy
 - (b) inward looking trade policy
 - (c) outwardly inward looking trade policy
 - (d) None of the above
- (13) Intra regional trade refers to _____.
- (a) trading with countries within a cartel
 - (b) trading with countries outside a cartel
 - (c) cartel to cartel trade
 - (d) trading with countries within a Continent
- (14) Quota is a _____.
(a) tariff barrier	(b) licensing
(c) quantitative restrictions	(d) None of the above
-